

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Dato: 18. maj 2017
Kontor: Enheden for Internationalt
Politisarbejde
Sagsbeh: Anne Vibe Bengtsen
Sagsnr.: 2017-0035-0420
Dok.: 2297143

UDKAST TIL TALE

til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål BH fra Folketingets Retsudvalg den 1. juni 2017

Samrådsspørgsmål BH:

”Ministerens bedes bidrage til opklaringen af, hvordan påstanden om, at den enkelte betjent i nær fremtid vil kunne få direkte søgeadgang til Europols databaser er opstået, samt hvilket ansvar regeringen har for, at denne absurd forkerte påstand er blevet spredt og brugt politisk til at underminere værdien og holdbarheden af den netop indgåede parallelaftale om Danmarks tilknytning til Europol på et mellemstatsligt niveau?”

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Søren Søndergaard (EL).

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

[Indledning]

Tak for ordet.

Og tak for muligheden for nærmere at redegøre for spørgsmålet om adgang for frontlinjepersonale til at søge i Europols systemer, herunder oplysninger givet til Folketinget om spørgsmålet.

Lad mig starte med at slå fast, at jeg som den ansvarlige minister nok er den, der er allermest tilfreds med Danmarks sær aftale med Europol.

Og det sidste, jeg ønsker, er at tale aftalen ned.

Samtidig har regeringen dog også et ansvar for at nævne de mulige ulemper, som aftalen har sammenlignet med et medlemskab af Europol.

Min tale i dag vil falde i tre dele.

Jeg vil først redegøre for de oplysninger om den forventede fremtidige adgang for frontlinjepersonale til Europols Informationssystem (EIS), som Justitsministeriet har meddelt Folketinget.

Dernæst vil jeg omtale, hvor disse oplysninger kommer fra.

Og til sidst vil jeg berøre et indslag fra Radio24syv, som muligvis har givet anledning til misforståelser.

Endelig skal jeg indledningsvist bemærke, at jeg til brug for samrådet har omdelt en notits fra Europol. Jeg vil senere i talen vende tilbage til denne notits.

[Justitsministeriets oplysninger til Folketinget om fremtidig mobil adgang for frontlinjepersonale til Europols Informationssystem]

2. Regeringen præsenterede første gang en mulig sær aftale med Europol på et møde i Statsministeriet den 8. december 2016 med partilederne.

Ved den lejlighed gennemgik jeg indholdet af den af Kommissionen skitserede aftale, og jeg oplyste også partierne om Rigspolitiets vurdering af den mulige aftale.

Partierne fik ligeledes udleveret en række faktaark om den skitserede aftale, som var udarbejdet af Justitsministeriet.

Det fremgår af faktaarkene, at Rigspolitiet vurderede, at den manglende direkte søgeadgang til Europols Informationssystem i nær fremtid vil indebære en meget væsentlig begrænsning af dansk politis mulighed for at bekæmpe grænseoverskridende kriminalitet sammenlignet med medlemmer af Europol.

Det fremgår også, at Danmark efter den skitserede aftale ikke vil få den fremtidige adgang til databaser for frontlinjepersonale.

3. Faktaarkene blev efterfølgende udleveret til Folketingets partier ved flere lejligheder.

Justitsministeriet har altså oplyst, at særaftalen mellem Danmark og Europol afskærer dansk politi fra at benytte en fremtidig adgang til Europols databaser for frontlinjepersonale.

Dét er åbenbart.

[Hvor stammer Justitsministeriets oplysninger om mobil adgang til EIS for frontlinjepersonale fra]

4. Det var afgørende for mig, at Folketingets partier kunne tage stilling til den skitserede aftale på et oplyst grundlag.

Det var naturligt og nødvendigt, at Folketinget blev oplyst om de konsekvenser, som særaftalen har for dansk politis samarbejde med Europol.

Det, mener jeg faktisk, er det eneste rigtige at gøre som justitsminister.

Det var derfor også helt naturligt at orientere Folketinget om, at når den fremtidige mobile søgeadgang bliver en realitet, så opstår der yderligere en forskel mellem Danmarks aftale og et medlemskab af Europol.

Jeg vil gerne understrege, at oplysningerne til Folketinget om de fremtidige konsekvenser af særaftalen byggede på oplysninger modtaget fra Europol.

Rigspolitiet har således oplyst, at Europol arbejder på etablering af en ny webservice – QUEST – som vil gøre det muligt for frontlinjepersonale i medlemsstaterne at konsultere Europols databaser.

Så langt så godt.

Hvad kan så have givet anledning til den misforståede antagelse om, at der er tale om en ”absurd forkert påstand”, når det anføres, at den enkelte betjent i nær fremtid vil kunne få direkte søgeadgang til EIS?

[Historien fra Radio24syv]

5. Det spørgsmål bringer mig videre til talens 3. element om indslaget fra Radio24syv.

Jeg kan således forstå, at en samtale mellem Radio24syv og en kommunikationsmedarbejder i Europol muligvis har skabt tvivl om de oplysninger, som Justitsministeriet har videregivet til Folketinget om den forventede fremtidige adgang for frontlinjepersonale til Europols Informationssystem.

Derfor har jeg til brug for dette samrådsspørgsmål bedt Rigspolitiet om på ny at fremlægge de oplysninger, som de har, om den forventede fremtidige adgang for frontlinjepersonale til EIS.

6. Rigspolitiet har i den forbindelse oplyst, at adgangen til at søge i EIS i dag er forbeholdt særlige medarbejdere i medlemsstaterne.

Rigspolitiet har endvidere oplyst, at Europol i 2015 iværksatte et projekt – QUEST – som skal gøre det muligt for medlemslandenes operationelle frontlinjepersonale automatisk at foretage én samlet søgning i nationale databaser samt dele af Europols systemer og databaser.

Inden det stod klart, at Danmark måtte forlade Europol, var det Rigspolitiets hensigt, at QUEST skulle integreres i politiets it-løsninger, bl.a. i den mobilbaserede ”søgeapp”, som er under udrulning i øjeblikket.

For Danmarks vedkommende var det således planen, at en dansk deltagelse i QUEST skulle have betydet, at data fra Europol ville være blevet gjort

tilgængelige helt ude hos den enkelte betjent på gaden.

Rigspolitiet har i forlængelse heraf tilkendegivet over for Justitsministeriet, at Rigspolitiets planer var fuldt ud i overensstemmelse med Europols intentioner for QUEST.

Som det fremgår af den oversendte notits fra Europol, er formålet med QUEST således, at tusindvis af medlemsstaternes operative personale i ”forreste linje” får adgang til Europols informationer, herunder via computer, tablet, mobiltelefon mv.

7. Spørgsmålet om den fremtidige mobile adgang til EIS for medlemsstaternes frontlinjepersonale var et centralt emne under de politiske drøftelser i Danmark om sær aftalen mellem Danmark og Europol.

Spørgsmålet var også en af årsagerne til, at alle Folketingets partier i december 2016 enedes om, at partierne vil følge udviklingen i Europol nøje og årligt gøre status over dansk politis situation i forhold til Europol.

Det er derfor også vigtigt for mig, at alle går herfra med fuld forståelse af, at Rigspolitiets og Justitsministeriets oplysninger til Folketinget om den forventede fremtidige adgang for frontlinjepersonale til EIS bygger på informationer modtaget fra Europol.

Det er også baggrunden for, at jeg i dagens samråd har omdelt en notits fra Europol, som beskriver bl.a. formålet med QUEST.

8. Jeg håber, at alle nu har fuld klarhed over forventningerne til QUEST.

Afslutningsvist vil jeg gerne understrege, at jeg er meget glad for og stolt over, at det lykkedes for regeringen at forhandle et godt resultat på plads med Europol.

En aftale, som sikrer, at dansk politi også i dag – hvor vi ikke længere er medlem af Europol – kan fastholde et operativt tilfredsstillende samarbejde med Europol på en række væsentlige områder.

Et sådant resultat har jeg som sagt ingen interesse i at tale ned. Tværtimod.